

ДОСЛІДЖЕННЯ УПРАВЛІННЯ НАДІЙНІСТЮ ТА ВІДМОВСТІЙКІСТЮ В ІНФОКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖАХ: МОДЕЛЮВАННЯ ТА ТЕСТУВАННЯ ПРОТОКОЛІВ РЕЗЕРВУВАННЯ ШЛЮЗІВ ЗА ЗАМОВЧУВАННЯМ

О. Єременко^[ORCID: 0000-0003-3721-8188], Р. Савченко^[ORCID: 0009-0005-6693-8733], К. Яковенко^[ORCID: 0009-0003-1980-6063],
С. Шестопалов^[ORCID: 0009-0008-8643-0752]

Харківський національний університет радіоелектроніки, пр. Науки, 14, Харків, 61166, Україна

Відповідальна за рукопис: О. Єременко (e-mail: oleksandra.yeremenko@nure.ua).

(Подано 28 лютого 2025)

Досліджено механізми управління надійністю та відмовостійкістю в інфокомунікаційних мережах. Увагу зосереджено на моделюванні та тестуванні протоколів резервування шлюзів. У роботі розглянуто протоколи VRRP (Virtual Router Redundancy Protocol) та GLBP (Gateway Load Balancing Protocol), які забезпечують безперервну роботу мережі у випадку відмови основного шлюзу. Метою дослідження є порівняльний аналіз цих протоколів із використанням віртуальних середовищ EVE-NG та Containerlab, а також їх тестування на фізичних та віртуальних пристроях. У статті виконано аналіз характеристик і механізмів роботи обох протоколів, програмну реалізацію та конфігурацію протоколів на пристроях Cisco у середовищах емуляції, а також тестування ефективності в умовах відмов шлюзів. Результати показали, що VRRP забезпечує мінімальні втрати пакетів та швидке перемикання між активним і резервним шлюзами, що робить його оптимальним для мереж із високими вимогами до безперервності з'єднання. Натомість протокол GLBP забезпечує балансування навантаження між шлюзами, але супроводжується більшими втратами пакетів та довшим часом перемикання, що обмежує його застосування у критичних мережах. Зокрема, тестування у віртуальних середовищах продемонструвало, що у разі використання віртуалізованих каналів і ресурсів затримки та втрати пакетів у VRRP значно менші порівняно з GLBP. Отже, тестування у віртуальних середовищах корисне для попереднього аналізу конфігурацій, але для точного визначення ефективності протоколів необхідне тестування на реальних пристроях. Також розглянуто можливості використання GLBP у великих мережах для забезпечення не лише резервування, а й оптимізації балансування трафіку. На основі отриманих результатів сформульовано пропозиції щодо перспектив подальших досліджень, які передбачають оптимізацію часу перемикання між шлюзами та розроблення гібридних рішень комбінованого використання VRRP та GLBP, що поєднують переваги обох протоколів для підвищення ефективності управління трафіком та резервуванням і створення гнучкіших і стійкіших до відмов інфраструктур.

Ключові слова: надійність, відмовостійкість, шлюз за замовчуванням, VRRP, GLBP, моделювання, тестування.

УДК: 621.391

Вступ

Надійність і відмовостійкість у сучасних інфокомунікаційних мережах є надзвичайно важливими аспектами, які визначають якість і безперервність надання послуг [1–3]. Зростання кількості користувачів, обсягів оброблюваних даних і складності мережевих структур призводять

до збільшення кількості викликів у забезпеченні стабільної роботи мереж. В умовах, коли збої в роботі мережевих пристроїв чи каналів передавання даних можуть призвести до фінансових втрат, порушення бізнес-процесів або навіть до серйозних наслідків для безпеки, гарантування високого рівня надійності та відмовостійкості стає ключовим завданням для мережевих інженерів. Важливо зазначити, що надійність мережі безпосередньо впливає на довіру користувачів та загальну репутацію компанії, підприємства чи провайдера, адже навіть короткочасна недоступність сервісів може мати негативні наслідки.

Одним із головних завдань забезпечення надійності та відмовостійкості є мінімізація простоїв та гарантування безперервності бізнес-процесів. Це особливо актуально для критично важливих систем, як-от банківські сервіси, системи управління виробництвом, медичні установи або служби екстреної допомоги тощо. Крім того, надійність мережі сприяє підтриманню високого рівня безпеки, оскільки незаплановані вимкнення можуть створити вразливості для атак або втрати даних. Враховуючи щораз більшу залежність від цифрових технологій, забезпечення безперебійної роботи інфраструктури набуває стратегічного значення для успішного функціонування підприємств та організацій.

Різноманітні приклади реалізації забезпечення надійності та відмовостійкості в мережах охоплюють як апаратні, так і програмні підходи [1–3]. Серед апаратних рішень можна виділити системи дублювання компонентів, які автоматично перемикаються, якщо відмовляє основний елемент. Це можуть бути резервні сервери, додаткові лінії зв'язку, мережеві адаптери та інші критичні компоненти. Такі рішення дають змогу зменшити залежність від одного вузла та зберегти цілісність роботи мережі навіть у разі виникнення апаратних збоїв [2]. Також широко застосовують програмні технології, такі як кластеризація серверів, реплікація баз даних, віртуалізація ресурсів та балансування навантаження, що дають можливість адаптуватися до змін у навантаженні та швидко відновлювати роботу після збоїв.

Особливе місце в реалізації мережевої відмовостійкості займають протоколи резервування шлюзів за замовчуванням (або захисту шлюзів), які забезпечують резервування маршрутизаторів та безперервну роботу у випадку відмови окремих вузлів [1]. За допомогою протоколів сім'ї First-Hop Redundancy Protocols (FHRPs) створюється віртуальний шлюз, через який проходить увесь трафік, що дає змогу в разі збоїв одного з маршрутизаторів автоматично перемикатися на інший, мінімізуючи втрату пакетів та переривання з'єднання. Серед найвідоміших протоколів такого типу можна виділити Hot Standby Router Protocol (HSRP), Gateway Load Balancing Protocol (GLBP) та Virtual Router Redundancy Protocol (VRRP), кожен з яких має певні переваги та особливості реалізації [4–13]. Наприклад, HSRP та GLBP є пропрієтарними рішеннями компанії Cisco [4, 5], тоді як VRRP – відкритий стандарт [6], що забезпечує більшу сумісність у різноманітних мережах.

Відмовостійкість мережевого обладнання не обмежується лише протоколами захисту шлюзів. Багато сучасних комутаторів та маршрутизаторів підтримують різні техніки підвищення стійкості, такі як агрегування каналів (Port Channel, EtherChannel), резервування електроживлення, використання резервних копій програмного забезпечення та інтеграцію із системами моніторингу, які дають змогу передбачати можливі відмови й запобігати їм [3]. Резервування каналів дає змогу об'єднати декілька фізичних з'єднань у єдине логічне, що не лише збільшує пропускну здатність, але й створює запаси на випадок відмови окремих ліній. Системи моніторингу та аналізу дають адміністратору змогу оперативно реагувати на проблеми, що виникають у мережі, забезпечуючи швидке відновлення роботи навіть за складних сценаріїв збоїв.

Ключовим аспектом реалізації надійності є також балансування навантаження, яке сприяє рівномірному розподілу трафіку між кількома вузлами мережі [1–3, 8, 9]. Це дає змогу не тільки підвищити продуктивність системи, але й зменшити ризик перевантаження окремих компонентів, що також підвищує загальну стійкість мережі. Балансування навантаження може здійснюватися на різних рівнях: від балансування на рівні фізичних ліній зв'язку до розподілу запитів на рівні застосунків. Із використанням таких підходів можна будувати мережі, здатні адаптуватися до змін

трафіку та зберігати стабільність навіть у випадках несподіваних навантажень або відмов окремих елементів інфраструктури.

У контексті захисту шлюзу відмовостійкість реалізується через спеціалізовані протоколи, які дають змогу пристроям автоматично виявляти відмови та перемикати трафік на резервні канали чи вузли. Протоколи захисту шлюзу забезпечують створення віртуальних адрес, якими користуються кінцеві пристрої, водночас фактично трафік маршрутизується через робочі фізичні шлюзи [3–7]. Завдяки цьому навіть у разі відмови одного з маршрутизаторів мережа продовжує функціонувати без переривань, адже інший маршрутизатор автоматично бере на себе роль обробника трафіку. Такий підхід не тільки підвищує надійність, але й спрощує адміністрування мережі, оскільки не потрібне переналаштування параметрів кінцевих пристроїв після виникнення проблем зі шлюзом.

Отже, мета статті – дослідження механізмів управління надійністю та відмовостійкістю в інфокомунікаційних мережах за допомогою моделювання та тестування протоколів захисту шлюзу. Основну увагу звернено на порівняльний аналіз протоколів VRRP (Virtual Router Redundancy Protocol) та GLBP (Gateway Load Balancing Protocol) у різних середовищах емуляції та їх тестування на фізичних і віртуальних пристроях.

Для досягнення поставленої мети у статті виконано такі завдання:

- порівняння характеристик і механізмів роботи протоколів VRRP та GLBP;
- програмна реалізація та конфігурація VRRP та GLBP на пристроях Cisco у середовищах EVE-NG і Containerlab;
- тестування відмовостійкості VRRP та GLBP на фізичних і віртуальних пристроях;
- аналізування отриманих результатів та формулювання висновків щодо ефективності досліджених підходів.

2. Порівняння характеристик і механізмів роботи протоколів VRRP та GLBP

Розглядаючи різноманітні реалізації механізмів захисту та резервування, можна навести приклади використання таких протоколів, як HSRP, VRRP та GLBP [3–13]. Кожен із цих протоколів вирізняється підходами до реалізації відмовостійкості та резервування шлюзу. HSRP, розроблений компанією Cisco, створює активний і резервний маршрутизатор, які працюють у парі, забезпечуючи безперервність зв'язку [4]. VRRP, як відкритий стандарт, дає змогу налаштовувати кілька резервних маршрутизаторів у гетерогенних мережах, де встановлено обладнання від різних виробників [6]. GLBP надає додаткову можливість балансування навантаження між кількома вузлами, що підвищує ефективність використання ресурсів мережі [5].

Порівнюючи протоколи відмовостійкості, важливо враховувати, що вибір конкретного рішення часто залежить від вимог мережі, доступного обладнання та сценаріїв використання [10–12]. Кожен із протоколів має певні переваги й недоліки. Наприклад, HSRP простий у налаштуванні та добре працює в однорідних мережах із обладнанням Cisco, однак його пропріетарна природа може обмежити застосування в мультивендорних середовищах. З іншого боку, VRRP, як відкритий стандарт, забезпечує гнучкість та сумісність із різними виробниками, що робить його універсальнішим вибором, особливо за наявності гетерогенного парку обладнання. GLBP додає до цього можливості балансування навантаження, що може бути корисним у великих мережах зі значним обсягом трафіку, де критично важливо оптимізувати використання мережевих ресурсів.

Ретельний аналіз протоколів HSRP, VRRP та GLBP (табл. 1) дає змогу вибрати придатний метод захисту шлюзу залежно від конкретних умов експлуатації мережі. Під час вибору потрібно оцінити не лише технічні характеристики кожного протоколу, але і їхню сумісність з наявною інфраструктурою, можливості масштабування, а також вимоги до балансування навантаження. Такий підхід дає змогу побудувати стійку та гнучку мережну архітектуру, здатну ефективно реагувати на збої та забезпечувати безперервність роботи навіть у найскладніших умовах.

Отже, HSRP та GLBP забезпечують резервування шлюзу в мережах із обладнанням Cisco. Механізм HSRP ґрунтується на концепціях Active- і Standby-маршрутизаторів: основний вузол обробляє трафік, а резервний очікує відмови першого. Через закритість стандарту використання HSRP у мультивендорних середовищах ускладнене [3, 4]. GLBP, на відміну від HSRP, підтримує балансування навантаження між кількома шлюзами. Усі пристрої в групі можуть брати участь у маршрутизації, що підвищує ефективність використання ресурсів. Проте GLBP залишається пропрієтарним рішенням, що обмежує його застосування у мережах з обладнанням різних виробників [5]. VRRP – відкритий стандарт, підтримуваний багатьма вендорами, що робить його оптимальним вибором для гетерогенних мереж. Його принцип роботи подібний на HSRP: головний маршрутизатор (Master) обробляє трафік, а резервні (Backup) готові його замінити. Завдяки відкритості VRRP забезпечує гнучкість та сумісність між обладнанням різних виробників, тому це найкраще рішення для мереж зі змішаною інфраструктурою [3, 6]. Вибір між HSRP, GLBP та VRRP залежить від особливостей мережі та доступного обладнання. HSRP і GLBP ефективні в інфраструктурі Cisco, водночас VRRP – універсальне рішення для мереж із пристроями від різних вендорів. Порівняння ключових характеристик цих протоколів наведено в табл. 1 [3–13].

Таблиця 1

Порівняння протоколів HSRP, GLBP та VRRP

Характеристика	HSRP	GLBP	VRRP
Стандарт	Пропрієтарний (Cisco)	Пропрієтарний (Cisco)	Відкритий (IETF)
Розподіл навантаження	Немає	Є, балансування трафіку між вузлами	Немає
Типи ролей	Active, Standby	Active Virtual Gateway, Active Virtual Forwarder	Master, Backup
Сумісність із різними вендорами	Тільки Cisco	Лише Cisco	Широка (різні вендори)
Можливість пріоритетів	Наявна	Передбачена	Наявна
Базова ідея	Резервування основного шлюзу	Резервування із балансуванням	Резервування із відкритим стандартом
Сценарії використання	Однорідні Cisco-мережі	Однорідні Cisco-мережі з необхідністю розподілу навантаження	Гетерогенні середовища, мультивендор
Швидкість перемикавання	Висока	Висока	Висока

Підсумовуючи порівняння протоколів відмовостійкості, можна зробити висновок, що найдоцільніше подальше дослідження VRRP та GLBP, оскільки вони забезпечують не лише резервування шлюзу, а й ефективний розподіл навантаження (у випадку GLBP). VRRP, як відкритий стандарт, є універсальним рішенням для гетерогенних мереж, тоді як GLBP надає додаткові можливості в інфраструктурі Cisco. Реалізація та тестування цих протоколів дають змогу оцінити їхню ефективність у різних сценаріях, що критично важливо для забезпечення безперервності роботи мережі.

Для практичного дослідження вибрано дві платформи моделювання: EVE-NG та Containerlab [14, 15]. EVE-NG – популярне середовище для емуляції мережевого обладнання, що дає змогу створювати реалістичні тестові конфігурації на віртуальних пристроях [14]. Водночас Containerlab забезпечує гнучкіший та контейнеризований підхід до розгортання мережевих сценаріїв, що важливо у сучасних хмарних середовищах [15]. Використовуючи обидві платформи, можна оцінити VRRP та GLBP у різних умовах, зокрема на фізичних і віртуальних пристроях, що дає змогу отримати комплексну картину роботи цих протоколів у реальних мережах.

3. Програмна реалізація VRRP та GLBP на пристроях Cisco в середовищі EVE-NG

Конфігурація VRRP

Для експериментальної перевірки механізмів відмовостійкості було вирішено налаштувати VRRP у підмережі 192.168.88.0/24. У ній передбачено два маршрутизатори Cisco (Router1 і Router2), комутатор (Switch) та клієнтський ПК (Client). Router1 отримав IP-адресу 192.168.88.253, а Router2 – 192.168.88.252. Для користувачів цієї мережі віртуальним шлюзом став 192.168.88.254, який налаштовано за допомогою VRRP. Усі пристрої об'єднано в один VLAN 100 на комутаторі, а ПК, зокрема, має адресу 192.168.88.100 із маскою 255.255.255.0 та вказаним шлюзом 192.168.88.254. Топологію мережі для дослідження продемонстровано на рис. 1.

Основна ідея протоколу VRRP полягає у тому, що Master-маршрутизатор обробляє весь трафік до віртуальної IP-адреси, доки залишається доступним у мережі. У конфігурації використано групу VRRP з ідентифікатором 1. Пріоритет Router1 встановлено вищим, наприклад 120, що дає йому право бути основним маршрутизатором. На Router2 задано нижчий пріоритет (наприклад 100), і він відповідає за резервування. Параметр preempt дає змогу маршрутизатору з вищим пріоритетом автоматично відновлювати роль Master, якщо знову почав працювати після збою.

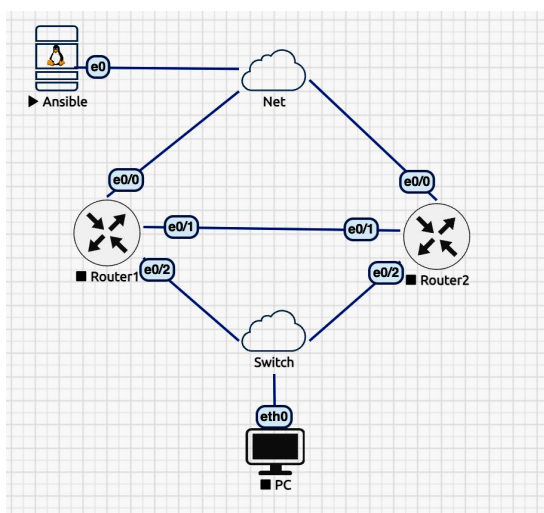

Рис. 1. Топологія мережі для дослідження

Під час налаштування вручну кожен маршрутизатор отримує команди для визначення IP-адреси на інтерфейсі, увімкнення VRRP та встановлення пріоритету. Однак, щоб пришвидшити цей процес та запобігти можливим помилкам, доцільно застосовувати Ansible [16]. У межах дослідження підготовано playbook (збірку завдань), що описує базову адресацію, активує VRRP та налаштовує пріоритети на Router1 і Router2. Запуск playbook запропоновано виконувати за допомогою команди *ansible-playbook -i hosts cisco.yaml* (рис. 2).

```
[root@ansible ansible]# ansible-playbook -i hosts cisco.yaml

PLAY [Configure VRRP on Cisco routers] *****

TASK [Створити VLAN на пристрої] *****
[WARNING]: To ensure idempotency and correct diff the input configuration lines should be similar to how they appear if present in the running configuration on device
changed: [Router1]
changed: [Router2]

TASK [Router1: Налаштування фізичних інтерфейсів] *****
changed: [Router1]

TASK [Router2: Налаштування фізичних інтерфейсів] *****
changed: [Router2]

PLAY RECAP *****
Router1 : ok=2    changed=2    unreachable=0    failed=0    skipped=1    rescued=0    ignored=0
Router2 : ok=2    changed=2    unreachable=0    failed=0    skipped=1    rescued=0    ignored=0
```

Рис. 2. Лог виконання playbook *cisco.yaml*

Результатом виконання playbook стало налаштування протоколу VRRP на маршрутизаторах Cisco, що дало змогу створити відмовостійкий шлюз для підмережі 192.168.88.0/24. Успішне налаштування підтверджено через аналіз логів виконання команд Ansible, де кожен крок був відображений із зазначенням статусу виконання.

Конфігурація маршрутизаторів, відображена на рис. 3 та 4, демонструє успішне виконання налаштувань після запуску playbook. Усі основні параметри, разом із VRRP, адресацією інтерфейсів та активними сервісами, застосовано відповідно до очікуваних вимог.

```
ip dhcp pool VLAN100
network 192.168.88.0 255.255.255.0
default-router 192.168.88.254
dns-server 1.1.1.1
ip domain-name ownhub.network
no ip cef
no ipv6 cef
spanning-tree mode pvst
spanning-tree extend system-id
interface Ethernet0/0
description Uplink_to_main_router
switchport mode access
interface Ethernet0/1
switchport access vlan 100
switchport mode access
interface Ethernet0/2
switchport access vlan 100
switchport mode access
interface Ethernet0/3
switchport access vlan 100
switchport mode access
interface Vlan1
ip address 10.10.150.10 255.255.255.0
interface Vlan100
ip address 192.168.88.253 255.255.255.0
vrrp 1 ip 192.168.88.254
vrrp 1 priority 120
ip forward-protocol nd
ip http server
ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 10.10.150.254
ip ssh server algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
ip ssh client algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
control-plane
line con 0
logging synchronous
line aux 0
line vty 0 4
login local
transport input ssh
end
Router1#
```

Рис. 3. Конфігурація Router1 після виконання *playbook cisco.yaml*

```
ip dhcp pool VLAN100
network 192.168.88.0 255.255.255.0
default-router 192.168.88.254
dns-server 1.1.1.1
ip domain-name ownhub.network
ip cef
no ipv6 cef
spanning-tree mode pvst
spanning-tree extend system-id
interface Ethernet0/0
description *** Uplink to main router ***
switchport mode access
interface Ethernet0/1
switchport access vlan 100
switchport mode access
interface Ethernet0/2
switchport access vlan 100
switchport mode access
interface Ethernet0/3
switchport access vlan 100
switchport mode access
interface Vlan1
ip address 10.10.150.11 255.255.255.0
interface Vlan100
ip address 192.168.88.252 255.255.255.0
vrrp 1 ip 192.168.88.254
ip forward-protocol nd
ip http server
ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 10.10.150.254
ip ssh server algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
ip ssh client algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
control-plane
line con 0
logging synchronous
line aux 0
line vty 0 4
login local
transport input ssh
end
Router2#
```

Рис. 4. Конфігурація Router2 після виконання *playbook cisco.yaml*

Router1 було налаштовано як Master із пріоритетом 120, а Router2 як Backup із пріоритетом 100. Це означає, що у разі нормальної роботи мережі увесь трафік до віртуальної IP-адреси 192.168.88.254 обробляє Router1. Якщо Router1 виходить з ладу, контроль над трафіком автоматично передається Router2 без втрати зв'язку для кінцевих пристроїв. Варто зазначити, що у конфігурації VRRP не зазначено явно команди *vrrp 100 preempt*. Це пояснюється тим, що функцію автоматичного перемикавання ролі Master увімкнено за замовчуванням на пристроях Cisco, тому її відсутність у конфігурації не впливає на роботу протоколу.

Реалізовано також базову DHCP-конфігурацію для надання IP-адрес клієнтським пристроям у підмережі VLAN 100. Це передбачало визначення мережі, шлюзу за замовчуванням і DNS-сервера. Усі ці параметри було успішно впроваджено автоматизованим способом, що істотно зменшило тривалість конфігурації та ризик помилок.

Загалом результати виконання експерименту підтвердили працездатність рішення, а також доцільність використання Ansible для автоматизації налаштування мережевих пристроїв. Це дало змогу забезпечити високу надійність, мінімізувати ручні налаштування та забезпечити швидке перемикавання між маршрутизаторами у разі збою основного вузла.

Конфігурація GLBP

Для забезпечення відмовостійкості та балансування навантаження у тій самій підмережі 192.168.88.0/24 можна застосовувати і протокол GLBP. Він створює віртуальний шлюз, який

складається із декількох маршрутизаторів, що працюють як одна група. Порівняно з VRRP, GLBP дає змогу розподіляти трафік між усіма вузлами, а не зберігати пасивний режим для резервних пристроїв.

Топологія залишається ідентичною показаній на рис. 1. У підмережі використано два маршрутизатори Cisco (Router1 і Router2), комутатор (Switch) і клієнтський ПК (Client). Router1 має IP-адресу 192.168.88.253, Router2 – 192.168.88.252, а для користувачів віртуальним шлюзом слугує адреса 192.168.88.254. Пристрої об'єднані у VLAN 100, а клієнтська станція отримує адресу 192.168.88.100 із маскою 255.255.255.0 та налаштованим шлюзом 192.168.88.254.

GLBP визначає роль Active Virtual Gateway, яку виконує маршрутизатор із найвищим пріоритетом, і роль Active Virtual Forwarders, що забезпечує реальне балансування трафіку. Якщо основний вузол стає недоступним, його місце може посісти резервний. Так досягається і відмовостійкість, і рівномірне завантаження усіх учасників групи.

Під час налаштування вручну на кожному маршрутизаторі зазвичай прописують IP-адреси інтерфейсів VLAN, створюють GLBP-групу із визначеним ідентифікатором, задають пріоритети та режим preempt. Це дає змогу маршрутизатору із вищим пріоритетом автоматично повертати собі роль Active Virtual Gateway, якщо він знову стає доступним. У лабораторному експерименті пріоритет Router1 налаштовано вищим (наприклад, 120), щоб саме він був головним вузлом для групи GLBP, а Router2 діє як резервний із пріоритетом 100. Обидва маршрутизатори отримують команду load-balancing round-robin для розподілу клієнтських запитів.

```
(root@ansible ansible) # ansible-playbook -i hosts cisco_glbp.yaml

PLAY [Configure GLBP on Cisco routers] *****

TASK [Create VLAN on both routers] *****
[WARNING]: To ensure idempotency and correct diff the input configuration lines should be similar to how they appear if present in the running configuration on device
changed: [Router2]
changed: [Router1]

TASK [Configure GLBP on Router1] *****
changed: [Router1]

TASK [Configure GLBP on Router2] *****
changed: [Router2]

PLAY RECAP *****
Router1:      : ok=2    : changed=2    : unreachable=0    : failed=0    : skipped=1    : rescued=0    : ignored=0
Router2:      : ok=2    : changed=2    : unreachable=0    : failed=0    : skipped=1    : rescued=0    : ignored=0
```

Рис. 5. Лог виконання *playbook cisco_glbp.yaml*

Аналогічно до сценарію налаштування VRRP було застосовано Ansible, щоб виконувати конфігурацію GLBP централізовано й уникнути ризику людських помилок. У підготовленому *playbook* містяться команди для задання адрес VLAN, створення відповідної GLBP-групи та визначення пріоритетів. Запуск відбувається за командою на кшталт *ansible-playbook -i hosts cisco_glbp.yaml*, після чого Ansible послідовно підключається до Router1 і Router2 та вносить усі потрібні зміни. Запуск *playbook* запропоновано виконувати за допомогою команди *ansible-playbook -i hosts cisco_glbp.yaml* (див. рис. 5). У результаті застосування цих конфігурацій Router1 і Router2 утворюють групу GLBP зі спільним віртуальним шлюзом 192.168.88.254 (рис. 6, 7).

За штатних умов обидва маршрутизатори беруть участь у маршрутизації трафіку, розподіляючи навантаження між собою, а у разі відмови одного з вузлів інший миттєво перебирає його роль. Такий підхід дає змогу одночасно підвищити надійність та оптимізувати використання пропускну здатності мережі.

Централізована автоматизація цього процесу за допомогою Ansible підтвердила доцільність та зручність у провадженні. Адміністраторам не потрібно вручну виконувати десятки конфігураційних команд, а всі зміни зберігаються у версіонованому репозиторії. Успішне налаштування підтверджене коректною роботою маршрутизаторів і відсутністю збоїв під час тестування відмовостійкості та балансування навантаження.

```

ip dhcp pool VLAN100
 network 192.168.88.0 255.255.255.0
 default-router 192.168.88.254
 dns-server 1.1.1.1
 ip domain-name ownhub.network
 no ip cef
 no ipv6 cef
 spanning-tree mode pvst
 spanning-tree extend system-id
 interface Ethernet0/0
  description Uplink_to_main_router
  switchport mode access
 interface Ethernet0/1
  switchport access vlan 100
  switchport mode access
 interface Ethernet0/2
  switchport access vlan 100
  switchport mode access
 interface Ethernet0/3
  switchport access vlan 100
  switchport mode access
 interface Vlan1
  ip address 10.10.150.10 255.255.255.0
 interface Vlan100
  ip address 192.168.88.253 255.255.255.0
  glbp 1 ip 192.168.88.254
  glbp 1 priority 120
  glbp 1 preempt
 ip forward-protocol nd
 ip http server
 ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 10.10.150.254
 ip ssh server algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
 ip ssh client algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
 control-plane
 line con 0
  logging synchronous
 line aux 0
 line vty 0 4
  login local
  transport input ssh
 end
Router1#

```

Рис. 6. Конфігурація Router1 після застосування *playbook cisco_glbp.yaml*

```

ip dhcp pool VLAN100
 network 192.168.88.0 255.255.255.0
 default-router 192.168.88.254
 dns-server 1.1.1.1
 ip domain-name ownhub.network
 ip cef
 no ipv6 cef
 spanning-tree mode pvst
 spanning-tree extend system-id
 interface Ethernet0/0
  description *** Uplink to main router ***
  switchport mode access
 interface Ethernet0/1
  switchport access vlan 100
  switchport mode access
 interface Ethernet0/2
  switchport access vlan 100
  switchport mode access
 interface Ethernet0/3
  switchport access vlan 100
  switchport mode access
 interface Vlan1
  ip address 10.10.150.11 255.255.255.0
 interface Vlan100
  ip address 192.168.88.252 255.255.255.0
  glbp 1 ip 192.168.88.254
  glbp 1 preempt
 ip forward-protocol nd
 ip http server
 ip route 0.0.0.0 0.0.0.0 10.10.150.254
 ip ssh server algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
 ip ssh client algorithm encryption aes128-ctr aes192-ctr aes256-ctr
 control-plane
 line con 0
  logging synchronous
 line aux 0
 line vty 0 4
  login local
  transport input ssh
 end
Router2#

```

Рис. 7. Конфігурація Router2 після застосування *playbook cisco_glbp.yaml*

4. Тестування відмовостійкості шлюзів у разі використання VRRP та GLBP на фізичних і віртуальних пристроях

Тестування відмовостійкості VRRP та GLBP на фізичних і віртуальних пристроях у межах цієї роботи мало на меті визначити швидкість перемикання між маршрутизаторами у разі виходу з ладу основного вузла та порівняти ефективність роботи мережі у випадку застосування різних протоколів відмовостійкості. Одним із ключових аспектів було дослідження того, наскільки відрізняються показники у середовищі EVE-NG та на реальному мережевому обладнанні Cisco. Для цього було налаштовано VRRP і GLBP на двох комутаторах третього рівня Cisco, а сама топологія залишалася аналогічною до схеми, зображеної на рис. 1. У віртуальному середовищі вдалося швидко змінювати параметри та емулювати відмови, що дало змогу отримати точніші дані про затримки та втрати пакетів у різних випадках роботи мережі. Вихідні параметри фізичного експерименту подано в табл. 2.

Отже, в ході експерименту використано два комутатори Cisco WS-C3750G-24TS-1U та Cisco WS-C3560-24PS, які встановлені поруч і з'єднані короткими мідними литими патчкордами. Такий вибір патчкордів дав змогу мінімізувати можливі втрати сигналу і запобігти виникненню додаткових затримок на фізичному рівні. Комутатори працювали із прошивкою 15.0(2)SE11 та були налаштовані у режимі Spanning-Tree PortFast для зменшення часу, необхідного для навчання MAC-адрес. Для отримання репрезентативніших результатів у фізичному середовищі вибрано сценарій, коли один з пристроїв повністю знеструмували, від'єднуючи кабель живлення, і досліджували, наскільки швидко інший маршрутизатор VRRP чи GLBP бере на себе обробку трафіку і скільки пакетів при цьому втрачається.

У віртуальному середовищі EVE-NG, де виконували аналогічний експеримент, також використано ту саму топологію, але вже з віртуальними маршрутизаторами на основі образу i86bi_LinuxL2-AdvEnterpriseK9-M_152_May_2018.bin. Цю конфігурацію наведено на рис. 8.

У параметрах Edit node було виставлено NVRAM у розмірі 512 Кб та оперативну пам'ять 128 Мб, щоб віртуальна лабораторія за характеристиками не поступалася фізичним пристроям і була максимально наближена до реальних умов експлуатації. Відмінність полягала лише в тому, що

замість фізичних з'єднань тут застосовували віртуальні, що загалом зменшує затримки. Завдяки цьому результати роботи мережі в EVE-NG свідчать, що було втрачено менше пакетів у разі відмови одного з маршрутизаторів. Фактично віртуальна інфраструктура забезпечила високу швидкість перемикавання та вищу масштабованість ресурсів, тому час конвергенції був мінімальним.

Таблиця 2

**Вихідні дані для тестування відмовостійкості шлюзів
у разі використання VRRP та GLBP на фізичному обладнанні**

Категорія	Опис
Мета тестування	Визначення швидкості перемикавання між маршрутизаторами у разі відмови основного вузла та порівняння ефективності VRRP і GLBP у середовищі EVE-NG та на фізичних пристроях
Протоколи	VRRP, GLBP
Віртуальне середовище	EVE-NG
Фізичне середовище	Два маршрутизатори Cisco, з'єднані відповідно до топології, наведеної на рис. 1
Комутатори третього рівня	Cisco WS-C3750G-24TS-1U, Cisco WS-C3560-24PS
Прошивка комутаторів	15.0(2)SE11
Тип з'єднання	Мідні літні патчкорди для мінімізації затримок і втрат сигналу
Налаштування STP	Spanning-Tree PortFast для зменшення часу навчання MAC-адрес
Метод емуляції відмов	У віртуальному середовищі – зміна параметрів; у фізичному – вимкнення живлення одного пристрою
Досліджувані показники	Швидкість перемикавання між вузлами, втрати пакетів у разі відмови основного шлюза

EDIT NODE

Template: Cisco IOL

ID: 2

Image: i86bi_LinuxL2-AdvEnterpriseK9-M_152_May_2018.bin

Name/prefix: Router1

Icon: Router-2D-Gen-White-S.svg

NVRAM (KB): 512

RAM (MB): 128

Ethernet portgroups (4 int each): 1

Serial portgroups (4 int each): 0

Startup configuration: None

Delay (s): 0

Left: 927

Top: 672

Save Cancel

Рис. 8. Конфігурація віртуального маршрутизатора

Віртуальна лабораторія була розгорнута у середовищі Free EVE Community Edition Version 6.2.0-4, де використовується Qemu версії 2.4.0. Саму інсталяцію EVE-NG виконано на VMware ESXi 8.0.3 із номером збірки 24280767, встановлений на хості із процесором 13th Gen Intel Core i3-13100, 128 Гб DDR5 та твердотільним NVMe-накопичувачем Kingston KC3000 на 2 Тб. Всередині гіпервізора EVE-NG було розгорнуто на операційній системі Ubuntu 22.04.5 LTS з ядром GNU/Linux 6.7.5-eveng-6-ksm x86_64. Віртуальній машині, на якій працює EVE-NG, виділено два віртуальні ядра, 4 Гб оперативної пам'яті та 100 Гб дискового простору. Для підключення до мережі застосовано інтерфейс vmxnet 3. Параметри конфігурації ресурсів, наданих віртуальній машині, вказано на рис. 9, де також відображається режим сумісності ESXi 6.7 і пізнішої VM version 14. Підключення здійснюється через віртуальний мережевий інтерфейс DPG-EVE-NG, що дає змогу зручно інтегрувати EVE-NG у реальну або лабораторну мережеву інфраструктуру.

Для емуляції збою маршрутизатора у віртуальній лабораторії застосовано спеціальний механізм різкого вимкнення процесу, який відповідає за роботу віртуальної Cisco. На рис. 10 показано, як використовується команда *unl_wrapper* з опцією *stop* для миттєвої зупинки віртуального маршрутизатора Router1. Це дає змогу з високою точністю фіксувати, коли саме сталася відмова, а потім вимірювати час, необхідний на повне відновлення після запуску *unl_wrapper* з опцією *start*. Повний лог цих операцій наведено нижче, де можна побачити, як система припиняє роботу вузла та потім знову активує його на тому самому місці мережевої топології. Такий підхід у віртуальному середовищі надзвичайно зручний, оскільки дає змогу відтворити умови реальної відмови і ретельно проаналізувати поведінку протоколів VRRP та GLBP.

Аналогічний підхід запропоновано для фізичного експерименту, але там відмова вузла відбувалася через відключення маршрутизатора від електромережі. Це жорсткіша модель збою, проте завдяки їй можна отримати наближені до життєвих умови роботи мережі. Протокол Spanning-Tree PortFast на комутаторах прискорює перехід у стан Forwarding, але на фізичних пристроях час конвергенції все одно дещо більший через апаратні обмеження і потребу в оновленні таблиць MAC-адрес. Зазначимо також, що у разі вимкнення та повторного під'єднання живлення комутатор додатково виконує перевірку та ініціалізацію інтерфейсів, що збільшує затримку перед відновленням повної працездатності мережі.

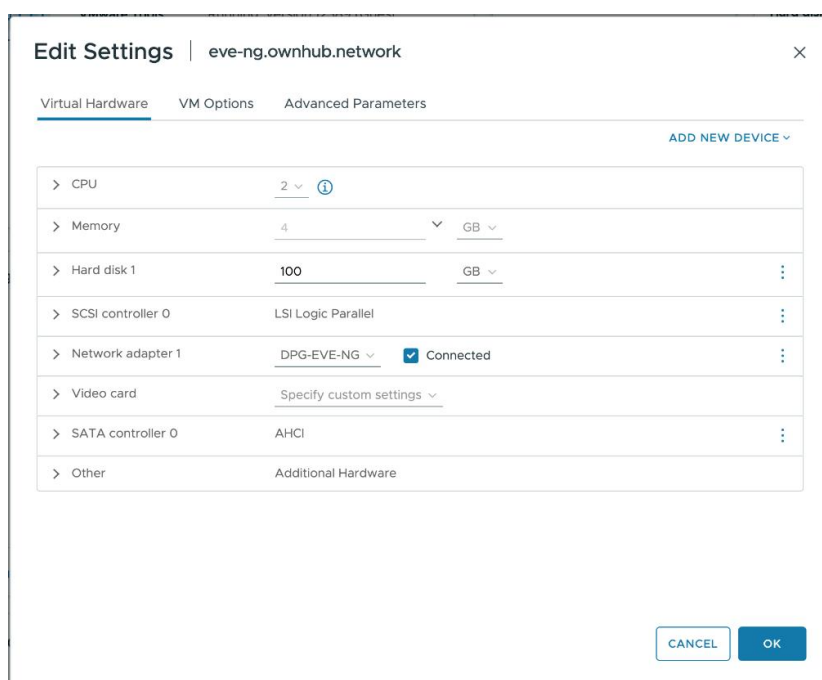

Рис. 9. Конфігурація ресурсів EVE-NG

```

root@eve-ng:/opt/unetlab/labs# /opt/unetlab/wrappers/unl_wrapper -a stop -F /opt/unetlab/labs/Cisco.unl -T 0 -D 2
Jan 07 23:03:54 INFO: stopping fusex -k -TERM /opt/unetlab/tmp/0/ef873106-c9ae-4c01-9138-2b5cd5396bc7/2 > /dev/null 2>&1
root@eve-ng:/opt/unetlab/labs# /opt/unetlab/wrappers/unl_wrapper -a start -F /opt/unetlab/labs/Cisco.unl -T 0 -D 2
Jan 07 23:04:35 INFO: tunc1 -u unl0 -g root -t unl0_2_0 2>&1
Jan 07 23:04:35 INFO: sysctl -w net.ipv6.conf.vunl0_2_0.disable_ipv6=1
Jan 07 23:04:35 INFO: tunc1 -u unl0 -g root -t unl0_2_16 2>&1
Jan 07 23:04:35 INFO: sysctl -w net.ipv6.conf.vunl0_2_16.disable_ipv6=1
Jan 07 23:04:35 INFO: tunc1 -u unl0 -g root -t unl0_2_32 2>&1
Jan 07 23:04:35 INFO: sysctl -w net.ipv6.conf.vunl0_2_32.disable_ipv6=1
Jan 07 23:04:35 INFO: tunc1 -u unl0 -g root -t unl0_2_48 2>&1
Jan 07 23:04:35 INFO: sysctl -w net.ipv6.conf.vunl0_2_48.disable_ipv6=1
Jan 07 23:04:35 INFO: CWD is /opt/unetlab/tmp/0/ef873106-c9ae-4c01-9138-2b5cd5396bc7/2
Jan 07 23:04:35 INFO: starting /opt/unetlab/tmp/0/ef873106-c9ae-4c01-9138-2b5cd5396bc7/2/wrapper -T 0 -D 2 -t "Router1" -F /opt/unetlab/addons/iol/bin/i86bi_LinuxL2-AdvEnterpriseK9-M_152_May_2018.bin -d 0 -e 1 -s 0 --
-n 1824 -q -m 1824 > /opt/unetlab/tmp/0/ef873106-c9ae-4c01-9138-2b5cd5396bc7/2/wrapper.txt 2>&1 &
root@eve-ng:/opt/unetlab/labs#

```

Рис. 10. Емуляція збою маршрутизатора Router1

Для оцінки доступності шлюзу застосовували два типи пінгування. Перший – стандартний ping із параметрами за замовчуванням, а другий – частий ping з інтервалом 0,1 с. За таких умов виконувався *ping 1.1.1.1 -i 0.1*, що давало змогу виявити неспроможність маршрутизаторів обробляти велику кількість запитів за короткий проміжок часу. У кожній конфігурації виконано по десять тестів, а отримані середні показники наведено в табл. 3. Для вимірювань використано обладнання під управлінням RouterOS (Mikrotik). Цей вибір зумовлений тим, що реалізація ping у Mikrotik передбачає встановлення нового з'єднання для кожного пакета [17], що забезпечує реалістичніші результати порівняно із підходами, де використовується незмінне з'єднання, як, наприклад, у ОС Windows або Linux. На рис. 11 зображено, як виконувався ping в інтерфейсі термінала на Mikrotik, і за таких обставин можна побачити, що під час тестування VRRP на фізичних пристроях з інтервалом *-i 0.1* втрачається приблизно тридцять чотири пакети.

Як свідчать дані, наведені в табл. 3, EVE-NG демонструє швидшу реакцію у разі відмови вузла та менші втрати пакетів у VRRP. За стандартного інтервалу пінгу втрати становлять усього 1–2 пакети, а за інтервалу 0,1 с – 6–8. Це свідчить про ефективну конвергенцію та мінімальний час простоювання у віртуальній лабораторії. На фізичних пристроях втрати для VRRP більші: 3–4 пакети за стандартного пінгу і 25–35 за частішого. Така різниця вказує на істотний вплив реального мережевого обладнання та його апаратних обмежень. І навіть більше, впливають додаткові затримки під час пере налаштування портів і відновлення таблиць MAC-адрес.

```

Terminal <i>
[admin@MikroTik] > ping 192.168.88.254 interval=0.1

```

SEQ	HOST	SIZE	TTL	TIME	STATUS
0	192.168.88.254	56	255	527us	
1	192.168.88.254	56	255	428us	
2	192.168.88.254	56	255	561us	
3	192.168.88.254	56	255	437us	
4	192.168.88.254	56	255	1ms98us	
5	192.168.88.254	56	255	458us	
6	192.168.88.254				timeout
7	192.168.88.254				timeout
8	192.168.88.254				timeout
9	192.168.88.254				timeout
10	192.168.88.254				timeout
11	192.168.88.254				timeout
12	192.168.88.254				timeout
13	192.168.88.254				timeout
14	192.168.88.254				timeout
15	192.168.88.254				timeout
16	192.168.88.254				timeout
17	192.168.88.254				timeout
18	192.168.88.254				timeout
19	192.168.88.254				timeout
sent=20 received=6 packet-loss=70% min-rtt=428us avg-rtt=584us max-rtt=1ms98us					
SEQ	HOST	SIZE	TTL	TIME	STATUS
20	192.168.88.254				timeout
21	192.168.88.254				timeout
22	192.168.88.254				timeout
23	192.168.88.254				timeout
24	192.168.88.254				timeout
25	192.168.88.254				timeout
26	192.168.88.254				timeout
27	192.168.88.254				timeout
28	192.168.88.254				timeout
29	192.168.88.254				timeout
30	192.168.88.254				timeout
31	192.168.88.254				timeout
32	192.168.88.254				timeout
33	192.168.88.254				timeout
34	192.168.88.254				timeout
35	192.168.88.254				timeout
36	192.168.88.254				timeout
37	192.168.88.254				timeout
38	192.168.88.254				timeout
39	192.168.88.254				timeout
sent=40 received=6 packet-loss=85% min-rtt=428us avg-rtt=584us max-rtt=1ms98us					
SEQ	HOST	SIZE	TTL	TIME	STATUS
40	192.168.88.254	56	255	720us	
41	192.168.88.254	56	255	656us	
42	192.168.88.254	56	255	449us	
43	192.168.88.254	56	255	1ms492us	
44	192.168.88.254	56	255	549us	
sent=45 received=11 packet-loss=75% min-rtt=428us avg-rtt=670us max-rtt=1ms492us					

Рис. 11. Тестування втрати пакетів VRRP на фізичних пристроях

GLBP у середовищі EVE-NG засвідчив загалом більші втрати пакетів порівняно з VRRP. Особливо це помітно за інтервалу 0,1 с, коли втрачалися 90–95 пакетів, що є доволі високим показником. У фізичному середовищі втрати виявилися ще більшими: 14–19 пакетів за стандартного інтервалу та 120–170 за частішого. Така поведінка GLBP пояснюється тим, що під час розподілу навантаження між кількома маршрутизаторами виникає додаткове навантаження на кожен вузол мережі, а переналаштування портів і комутаційних таблиць на фізичних пристроях впливає ще відчутніше.

Таблиця 3

Порівняння результатів пінгування для VRRP та GLBP у різних середовищах

Тип тесту	Середня кількість втрачених пакетів з VRRP (EVE-NG)	Середня кількість втрачених пакетів з VRRP (фізичні пристрої)	Середня кількість втрачених пакетів з GLBP (EVE-NG)	Середня кількість втрачених пакетів з GLBP (фізичні пристрої)
Ping з інтервалом за замовчуванням	1–2	3–4	9–15	14–19
Ping з інтервалом 0,1 с	6–8	25–35	90–95	120–170

Отримані результати свідчать, що VRRP є ефективнішим для швидкого відновлення мережевої працездатності із мінімальними втратами пакетів. GLBP, забезпечуючи збалансоване розподілення трафіку, супроводжується більшими втратами, особливо у фізичному середовищі. Віртуальне середовище EVE-NG, завдяки віртуалізованим каналам і можливостям гнучко виділяти ресурси, виявилось сприятливішим для тестування. Завдяки меншим затримкам, швидшому опрацюванню пакетів, а також відсутності численних апаратних обмежень мережа працювала з кращими показниками.

Водночас потрібно враховувати, що тестування в EVE-NG не завжди може відобразити всі аспекти фізичної інфраструктури. Певні додаткові затримки, спричинені роботою справжніх портів, часовими інтервалами ініціалізації обладнання, а також особливостями живлення та охолодження, у реальному середовищі можуть призвести до інших результатів. Проте з погляду точності часу відмови і швидкості перемикання протоколів віртуальна лабораторія істотно спрощує аналіз. Тому в критичних мережах, де потрібно досягти максимальної відмовостійкості, корисно спочатку здійснити дослідження у EVE-NG, щоб відпрацювати схеми відновлення і налаштування, а потім вже реалізувати їх на фізичних пристроях, доопрацювавши з урахуванням апаратних особливостей.

Загалом результати випробувань підтвердили, що за наявності потужних віртуальних ресурсів, таких як виділені ядра процесора, достатньо ОЗП та швидкі SSD-накопичувачі NVMe, віртуальна інфраструктура здатна забезпечити високопродуктивну роботу навіть у складних мережних сценаріях. Детальні показники наведено у табл. 3. Можна побачити, наскільки сильно відрізняються втрати пакетів у VRRP та GLBP за різних частот пінгування, а також у фізичному та віртуальному середовищах. Отже, можна зробити висновок, що у разі підвищених вимог до надійності та швидкості перемикання перевагу доцільно надати VRRP, особливо якщо пріоритетним є зменшення кількості втрат пакетів. Якщо ж потрібен автоматичний розподіл навантаження, тоді GLBP може бути доцільним, але потрібно враховувати його більшу схильність до затримок і втрат, що виявляється особливо критичним на фізичних пристроях з обмеженими ресурсами.

З огляду на викладене, підсумуємо, що віртуальне середовище EVE-NG має перевагу в простоті налаштування та швидкості тестування, а також здатності оперативно змінювати параметри. Воно дає змогу проаналізувати відмовостійкість та ефективність протоколів динамічного резервування шлюзів без великого ризику пошкодження реального обладнання. Якщо ж виникає потреба врахувати всі фізичні особливості та отримати більш прикладні результати, тоді

рекомендовано додатково виконувати тести на реальному обладнанні. Така поетапна методика тестування забезпечує найкомплексніший підхід: спочатку віртуальна перевірка запропонованого нового рішення або зміни в конфігурації, а потім уже остаточна валідація на фізичних пристроях.

5. Тестування відмовостійкості шлюзів у разі використання VRRP та GLBP на віртуальних пристроях у середовищі Containerlab

Надалі для тестування відмовостійкості шлюзів були розгорнуті три окремі середовища Containerlab [15, 18], які моделюють роботу VRRP та GLBP на маршрутизаторах Cisco та VyOS. У кожному із середовищ було реалізовано базову топологію з двома маршрутизаторами, комутатором і кінцевим вузлом (контейнером Ubuntu).

Containerlab – це інструмент командного рядка для оркестрації та управління мережевими лабораторіями на основі контейнерів. Він дає змогу легко створювати та керувати топологіями мереж, до яких належать як контейнеризовані мережеві операційні системи (Network Operating System, NOS), так і традиційні віртуальні машини. Containerlab надає зручний спосіб підключення контейнерів один до одного, що дає змогу моделювати складні мережеві сценарії. Основні переваги Containerlab передбачають підхід “Lab as Code” (LaC), який дає змогу описувати топології за допомогою декларативних конфігураційних файлів, швидко розгортання лабораторій на будь-якій системі з Docker, а також підтримку мультивендорних рішень. Для тестування відмовостійкості шлюзів у нашому дослідженні були розгорнуті три окремі середовища Containerlab, які моделюють роботу протоколів VRRP та GLBP на маршрутизаторах Cisco та VyOS. Конфігураційні файли цих середовищ розміщено у відкритому репозиторії Zenodo для зручності відтворення експериментів [19].

У першому середовищі було розгорнуто два маршрутизатори Cisco IOL, комутатор Cisco IOL L2 та кінцевий вузол на базі Ubuntu (табл. 4). Вигляд топології після розгортання показано на рис. 12.

Таблиця 4

Середовище 1 Cisco VRRP

Назва пристрою	Тип пристрою	Образ ОС	IPv4 адреса
clab-cisco-vrrp-lab-iol-r1	Маршрутизатор (cisco_iol)	Cisco_iol:17.15.01	172.20.32.4
clab-cisco-vrrp-lab-iol-r2	Маршрутизатор (cisco_iol)	Cisco_iol:17.15.01	172.20.32.3
clab-cisco-vrrp-lab-iol-switch	Комутатор (cisco_iol)	Cisco_iol:12.17.15.01	172.20.32.5
clab-cisco-vrrp-lab-vm-ubuntu	Контейнер під управлінням linux	Ubuntu:24.04-noble	172.20.32.2

```

root@containerlab:~/containerlab_dir# containerlab deploy -t cisco.clab.yaml
INFO[0000] Containerlab v0.61.0 started
INFO[0000] Parsing & checking topology file: cisco.clab.yaml
INFO[0000] Creating docker network: Name="clab", IPv4Subnet="172.20.32.0/24", IPv6Subnet="", MTU=1500
INFO[0000] Creating lab directory: /root/containerlab_dir/clab-cisco-vrrp-lab
INFO[0000] Creating container: "iol-r1"
INFO[0000] Creating container: "vm-ubuntu"
INFO[0000] Creating container: "iol-r2"
INFO[0001] Creating container: "iol-switch"
INFO[0001] Running postdeploy actions for Cisco IOL 'iol-r1' node
INFO[0001] Running postdeploy actions for Cisco IOL 'iol-r2' node
INFO[0001] Created link: iol-r1:eth1 (Ethernet0/1) <--> iol-switch:eth1 (Ethernet0/1)
INFO[0001] Created link: iol-r2:eth1 (Ethernet0/1) <--> iol-switch:eth2 (Ethernet0/2)
INFO[0002] Created link: vm-ubuntu:eth1 <--> iol-switch:eth3 (Ethernet0/3)
INFO[0002] Running postdeploy actions for Cisco IOL 'iol-switch' node
INFO[0012] Adding containerlab host entries to /etc/hosts file
INFO[0012] Adding ssh config for containerlab nodes
INFO[0012] 🐛 New containerlab version 0.65.1 is available! Release notes: https://containerlab.dev/rn/0.65/#0651
Run 'containerlab version upgrade' to upgrade or go check other installation options at https://containerlab.dev/install/

```

Рис. 12. Стан топології після створення віртуального середовища на базі Cisco для VRRP

Після налаштування VRRP виконано перевірку стану маршрутизаторів за допомогою команди *show vrrp*. Відповідний скриншот подано на рис. 13.

```

iol-r1#show vrrp
Ethernet0/1 - Group 1
State is Backup
Virtual IP address is 192.168.1.254
Virtual MAC address is 0000.5e00.0101
Advertisement interval is 1.000 sec
Preemption enabled
Priority is 100
Master Router is 192.168.1.2, priority is 100
Master Advertisement interval is 1.000 sec
Master Down interval is 3.609 sec (expires in 3.029 sec)
FLAGS: 0/1

```

```

iol-r2#show vrrp
Ethernet0/1 - Group 1
State is Master
Virtual IP address is 192.168.1.254
Virtual MAC address is 0000.5e00.0101
Advertisement interval is 1.000 sec
Preemption enabled
Priority is 100
Master Router is 192.168.1.2 (local), priority is 100
Master Advertisement interval is 1.000 sec
Master Down interval is 3.609 sec
FLAGS: 1/1

```

Рис. 13. Результат перевірки налаштування VRRP на роутерах Cisco

У другому середовищі аналогічно було розгорнуто два маршрутизатори Cisco IOL, комутатор Cisco IOL L2 та кінцевий вузол на базі Ubuntu (табл. 5). Топологію наведено на рис. 14.

Таблиця 5

Середовище 2 Cisco GLBP

Назва пристрою	Тип пристрою	Образ ОС	IPv4 адреса
clab-cisco-glb-lab-iol-r1	Маршрутизатор (cisco_iol)	Cisco_iol:17.15.01	172.20.32.4
clab-cisco-glb-lab-iol-r2	Маршрутизатор (cisco_iol)	Cisco_iol:17.15.01	172.20.32.3
clab-cisco-glb-lab-iol-switch	Комутатор (cisco_iol)	Cisco_iol:12.17.15.01	172.20.32.5
clab-cisco-glb-lab-vm-ubuntu	Контейнер під управлінням linux	Ubuntu:24.04-noble	172.20.32.2

```

root@containerlab:~/containerlab_dir# containerlab deploy -t cisco-glb.clab.yaml
INFO[0000] Containerlab v0.61.0 started
INFO[0000] Parsing & checking topology file: cisco-glb.clab.yaml
INFO[0000] Creating docker network: Name="clab", IPv4Subnet="172.20.32.0/24", IPv6Subnet="", MTU=1500
INFO[0000] Creating lab directory: /root/containerlab_dir/clab-cisco-glb-lab
INFO[0000] Creating container: "vm-ubuntu"
INFO[0000] Creating container: "iol-r1"
INFO[0000] Creating container: "iol-r2"
INFO[0001] Creating container: "iol-switch"
INFO[0001] Running postdeploy actions for Cisco IOL 'iol-r2' node
INFO[0001] Running postdeploy actions for Cisco IOL 'iol-r1' node
INFO[0001] Created link: iol-r1:eth1 (Ethernet0/1) <--> iol-switch:eth1 (Ethernet0/1)
INFO[0002] Created link: iol-r2:eth1 (Ethernet0/1) <--> iol-switch:eth2 (Ethernet0/2)
INFO[0002] Created link: vm-ubuntu:eth1 <--> iol-switch:eth3 (Ethernet0/3)
INFO[0002] Running postdeploy actions for Cisco IOL 'iol-switch' node
INFO[0012] Adding containerlab host entries to /etc/hosts file
INFO[0012] Adding ssh config for containerlab nodes
INFO[0012] 🚀 New containerlab version 0.65.1 is available! Release notes: https://containerlab.dev/rn/0.65/#0651
Run 'containerlab version upgrade' to upgrade or go check other installation options at https://containerlab.dev/install/

```

Рис. 14. Стан топології після створення віртуального середовища для GLBP

Після налаштування GLBP виконано перевірку стану маршрутизаторів командою *show glbp*. Отримані результати відображено на рис. 15.

Таблиця 6

Середовище 3 Vyos VRRP

Назва пристрою	Тип пристрою	Образ ОС	IPv4 адреса
clab-vyos-vrrp-lab-vyos1	Контейнер під управлінням linux	vyos-1.5-rolling-202501110007:latest	172.20.32.5
clab-vyos-vrrp-lab-vyos2	Контейнер під управлінням linux	vyos-1.5-rolling-202501110007:latest	172.20.32.3
clab-vyos-vrrp-lab-switch	Комутатор (cisco_iol)	Cisco_iol:12.17.15.01	172.20.32.2
clab-cisco-glb-lab-vm-ubuntu	Контейнер під управлінням linux	Ubuntu:24.04-noble	172.20.32.4

У третьому середовищі замість Cisco IOL використано маршрутизатори VyOS. Крім того, мережеву інфраструктуру доповнює комутатор Cisco IOL L2 та кінцевий вузол Ubuntu (табл. 6, рис. 16).

```

iol-r1#show glbp
Ethernet0/1 - Group 1
State is Standby
  1 state change, last state change 00:05:10
Virtual IP address is 192.168.1.254
Hello time 3 sec, hold time 10 sec
Next hello sent in 1.696 secs
Redirect time 600 sec, forwarder time-out 14400 sec
Preemption enabled, min delay 0 sec
Active is 192.168.1.2, priority 100 (expires in 10.880 sec)
Standby is local
Priority 100 (default)
Weighting 100 (default 100), thresholds: lower 1, upper 100
Load balancing: round-robin
Group members:
  aabb.cc00.0110 (192.168.1.1) local
  aabb.cc00.0210 (192.168.1.2)
There are 2 forwarders (1 active)
Forwarder 1
  State is Listen
  MAC address is 0007.b400.0101 (learned)
  Owner ID is aabb.cc00.0210
  Time to live: 14398.976 sec (maximum 14400 sec)
  Preemption enabled, min delay 30 sec
  Active is 192.168.1.2 (primary), weighting 100 (expires in 10.944 sec)
  FLAGS: 0/1
Forwarder 2
  State is Active
  1 state change, last state change 00:05:03
  MAC address is 0007.b400.0102 (default)
  Owner ID is aabb.cc00.0110
  Preemption enabled, min delay 30 sec
  Active is local, weighting 100
  FLAGS: 1/1
iol-r1#

iol-r2#show glbp
Ethernet0/1 - Group 1
State is Active
  1 state change, last state change 00:05:30
Virtual IP address is 192.168.1.254
Hello time 3 sec, hold time 10 sec
Next hello sent in 1.952 secs
Redirect time 600 sec, forwarder time-out 14400 sec
Preemption enabled, min delay 0 sec
Active is local
Standby is 192.168.1.1, priority 100 (expires in 9.344 sec)
Priority 100 (default)
Weighting 100 (default 100), thresholds: lower 1, upper 100
Load balancing: round-robin
Group members:
  aabb.cc00.0110 (192.168.1.1)
  aabb.cc00.0210 (192.168.1.2) local
There are 2 forwarders (1 active)
Forwarder 1
  State is Active
  1 state change, last state change 00:05:20
  MAC address is 0007.b400.0101 (default)
  Owner ID is aabb.cc00.0210
  Redirection enabled
  Preemption enabled, min delay 30 sec
  Active is local, weighting 100
  FLAGS: 1/1
Forwarder 2
  State is Listen
  MAC address is 0007.b400.0102 (learned)
  Owner ID is aabb.cc00.0110
  Redirection enabled, 599.360 sec remaining (maximum 600 sec)
  Time to live: 14399.360 sec (maximum 14400 sec)
  Preemption enabled, min delay 30 sec
  Active is 192.168.1.1 (primary), weighting 100 (expires in 11.296 sec)
  FLAGS: 0/1

```

Рис. 15. Результат перевірки налаштування GLBP на роутерах Cisco

```

root@containerlab:~/containerlab_dir# containerlab deploy -t vyos-vrrp.clab.yaml
INFO[0000] Containerlab v0.61.0 started
INFO[0000] Parsing & checking topology file: vyos-vrrp.clab.yaml
INFO[0000] Creating docker network: Name="clab", IPv4Subnet="172.20.20.0/24", IPv6Subnet="3fff:172:20:20::/64", MTU=1500
INFO[0000] Creating lab directory: /root/containerlab_dir/clab-vyos-vrrp-lab
INFO[0000] Creating container: "vyos2"
INFO[0000] Creating container: "vyos1"
INFO[0000] Creating container: "switch"
INFO[0000] Creating container: "ubuntu"
INFO[0001] Created link: vyos2:eth1 <--> switch:eth2 (Ethernet0/2)
INFO[0001] Running postdeploy actions for Cisco IOL 'switch' node
INFO[0001] Created link: ubuntu:eth1 <--> switch:eth3 (Ethernet0/3)
INFO[0001] Created link: vyos1:eth1 <--> switch:eth1 (Ethernet0/1)
INFO[0011] Adding containerlab host entries to /etc/hosts file
INFO[0011] Adding ssh config for containerlab nodes
INFO[0011] 🐛 New containerlab version 0.65.1 is available! Release notes: https://containerlab.dev/rn/0.65/#0651
Run 'containerlab version upgrade' to upgrade or go check other installation options at https://containerlab.dev/install/

```

Рис. 16. Стан топології після створення віртуального середовища на базі VyOS для VRRP

Для перевірки роботи VRRP на VyOS використано команду `run show vrrp`, результати якої подано на рис. 17.

Name	Interface	VRID	State	Priority	Last Transition
VRRP-1	eth1	10	MASTER	110	1m19s

```

vyos@vyos1# run show vrrp
[edit]
vyos@vyos1#

vyos@vyos2# run show vrrp
Name Interface VRID State Priority Last Transition
-----
VRRP-1 eth1 10 BACKUP 100 27s
[edit]
vyos@vyos2#

```

Рис. 17. Результат перевірки налаштування VRRP на роутерах під управлінням VyOS

Тестування роботи механізмів відмовостійкості виконано за допомогою перевірки доступності віртуальної IP-адреси шлюза після примусового вимкнення одного із маршрутизаторів. Як метрику оцінки використано кількість втрачених ICMP-пакетів (*ping*), що свідчить про час переходу управління шлюзом на резервний маршрутизатор.

Кожен тест містив два етапи:

- надсилання ICMP-запитів до віртуального шлюза з інтервалом 1 с;
- надсилання ICMP-запитів з інтервалом 0,5 с.

Тестування виконувалося командами:

```

ping -c 10 -i 1 192.168.1.254
ping -c 10 -i 0.5 192.168.1.254

```

```

root@vm-ubuntu:/# ping -c 10 -i 1 192.168.1.254
PING 192.168.1.254 (192.168.1.254) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=1 ttl=255 time=3.25 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=2 ttl=255 time=2.96 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=3 ttl=255 time=3.11 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=4 ttl=255 time=3.17 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=5 ttl=255 time=2.95 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=6 ttl=255 time=2.95 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=7 ttl=255 time=3.39 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=8 ttl=255 time=3.29 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=9 ttl=255 time=2.98 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=10 ttl=255 time=3.04 ms

--- 192.168.1.254 ping statistics ---
10 packets transmitted, 9 received, 10% packet loss, time 9031ms
rtt min/avg/max/mdev = 2.946/3.126/3.386/0.149 ms

root@vm-ubuntu:/# ping -c 10 -i 0.5 192.168.1.254
PING 192.168.1.254 (192.168.1.254) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=1 ttl=255 time=1.91 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=2 ttl=255 time=2.33 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=3 ttl=255 time=3.22 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=4 ttl=255 time=3.25 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=5 ttl=255 time=2.69 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=6 ttl=255 time=2.69 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=7 ttl=255 time=3.16 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=8 ttl=255 time=3.01 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=9 ttl=255 time=3.10 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=10 ttl=255 time=2.74 ms

--- 192.168.1.254 ping statistics ---
10 packets transmitted, 9 received, 10% packet loss, time 4527ms
rtt min/avg/max/mdev = 1.912/2.824/3.248/0.429 ms

```

Рис. 18. Результат перевірки роботи VRRP на роутерах під управлінням Cisco

Для GLBP також було виконано додатковий тест з більшою кількістю запитів:

ping -c 30 -i 0.5 192.168.1.254

Результати виконаних тестів демонструють, що використання протоколу VRRP на маршрутизаторах Cisco та VyOS забезпечує мінімальні втрати трафіку під час перемикання між активним та резервним шлюзами. Втрати обмежуються одним ICMP-пакетом незалежно від встановленого інтервалу перевірки.

Натомість час перемикання протоколу GLBP на маршрутизаторах Cisco був значно більшим, що призводило до втрати від 9–10 ICMP-пакетів у коротких тестах та до 17–18 пакетів у разі зростання кількості ICMP-запитів (табл. 7).

```

root@vm-ubuntu:/# ping -c 30 -i 0.5 192.168.1.254
PING 192.168.1.254 (192.168.1.254) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=1 ttl=255 time=2.30 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=20 ttl=255 time=2.35 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=21 ttl=255 time=3.23 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=22 ttl=255 time=2.88 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=23 ttl=255 time=3.09 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=24 ttl=255 time=2.47 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=25 ttl=255 time=3.35 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=26 ttl=255 time=3.42 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=27 ttl=255 time=4.82 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=28 ttl=255 time=3.07 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=29 ttl=255 time=3.11 ms
64 bytes from 192.168.1.254: icmp_seq=30 ttl=255 time=3.37 ms

--- 192.168.1.254 ping statistics ---
30 packets transmitted, 12 received, 60% packet loss, time 14743ms
rtt min/avg/max/mdev = 2.303/3.121/4.820/0.635 ms

```

Рис. 19. Результат перевірки роботи GLBP на роутерах під управлінням Cisco

Отримані дані свідчать про те, що VRRP є ефективнішим рішенням для забезпечення безперервності з'єднання порівняно з GLBP. Швидкість реакції VRRP на відмову основного шлюза значно вища, що робить його прийнятнішим для використання у мережах із високими вимогами до мінімізації простоїв і затримок. Це особливо важливо для середовищ, де навіть незначні перерви у роботі мережі можуть призводити до критичних наслідків.

Таблиця 7

Порівняння результатів пінгування для VRRP та GLBP у різних середовищах

Тип тесту	Середня кількість втрачених пакетів з VRRP Cisco (Containerlab)	Середня кількість втрачених пакетів з GLBP Cisco (Containerlab)	Середня кількість втрачених пакетів з VRRP VyOS (Containerlab)
Ping із інтервалом за замовчуванням	1	9–10	2
Ping з інтервалом 0,5 секунди	1–2	18	4–5

Аналіз отриманих експериментальних даних свідчить про те, що використання VRRP забезпечує мінімальний час переходу між активним і резервним шлюзами, що підтверджується стабільними втратами на рівні одного пакета незалежно від платформи реалізації (Cisco або VyOS). Натомість GLBP демонструє триваліше перемикання між маршрутизаторами, що може впливати на якість обслуговування критичних додатків, особливо в умовах високої чутливості до затримок. Враховуючи результати, VRRP доцільніше застосовувати в мережах, де пріоритетом є мінімізація простою, тоді як GLBP може бути корисним у сценаріях із необхідністю балансування навантаження між шлюзами.

Висновки

У статті досліджено механізми управління надійністю та відмовостійкістю в інфокомунікаційних мережах за допомогою моделювання та тестування протоколів резервування шлюзів. У роботі виконано поставлені завдання щодо порівняльного аналізу протоколів VRRP та GLBP, їх програмної реалізації у середовищах EVE-NG і Containerlab, а також тестування на фізичних і віртуальних пристроях.

Результати виконаних досліджень підтвердили, що протокол VRRP є ефективнішим для швидкого перемикання між активним і резервним шлюзами порівняно з GLBP. VRRP забезпечував мінімальні втрати пакетів (один – два пакети) незалежно від платформи реалізації (Cisco або VyOS), що робить його ідеальним вибором для мереж із високими вимогами до безперервності роботи. Натомість GLBP, попри можливість балансування навантаження через механізм Forwarder, демонстрував значно більші втрати пакетів (9–18 пакетів) і довше перемикання, що обмежує його застосування у критичних середовищах. Загалом, отримані результати дають змогу сформулювати рекомендації щодо вибору протоколу залежно від конкретних потреб мережі. Якщо головним критерієм є мінімізація простоїв і швидке перемикання між шлюзами, то VRRP є оптимальним рішенням. Якщо ж основна мета полягає у рівномірному балансуванні навантаження між кількома вузлами, то використання GLBP може бути виправданим, проте необхідно враховувати його більшу чутливість до втрат трафіку.

Дослідження виявило, що віртуальне середовище EVE-NG є ефективним інструментом для попереднього тестування та відпрацювання конфігурацій, оскільки дає змогу швидко та гнучко змінювати параметри за умови відсутності ризиків для фізичного обладнання. Водночас тестування на реальних пристроях необхідне для отримання точних оцінок продуктивності та врахування апаратних особливостей. Контейнеризоване середовище Containerlab, хоч і є легковаговим, може поступатися за точністю відтворення реальних мережевих сценаріїв, що важливо враховувати під час вибору платформи для тестування.

Перспективи подальших досліджень у цьому науковому напрямі пов'язані із дослідженням можливості GLBP щодо балансування навантаження [20], зокрема різних механізмів, наприклад, round-robin, weighted, host-dependent, а також оптимізації часу перемикання між шлюзами. Це дасть змогу розробити рекомендації для використання GLBP у великих мережах, де важливе не лише резервування, але й ефективний розподіл трафіку між кількома шлюзами. Також варто розглянути інтеграцію GLBP з іншими протоколами, такими як VRRP, для створення гібридних рішень, що поєднують їхні сильні сторони.

References

- [1] Лемешко, О. В., Єременко, О. С., Невзорова, О. С. (2020), *Потокові моделі та методи маршрутизації в інфокомунікаційних мережах: відмовостійкість, безпека, масштабованість*. Харків: ХНУРЕ, 308 с. DOI: <https://doi.org/10.30837/978-966-659-282-1>

- [2] Лемешко, О. В., Єременко, О. С., Євдокименко, М. О., Шаповалова, А. С., Слейман, Б. (2022), *Моделювання та оптимізація процесів безпечної та відмовостійкої маршрутизації в телекомунікаційних мережах : монографія. М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків: ХНУРЕ, 198 с. DOI: <https://doi.org/10.30837/978-966-659-378-1>*
- [3] Carthern, C., Wilson, W., Bedwell, R., Rivera, N. (2015), "Introduction to Availability", In: Cisco Networks. Apress, Berkeley, CA, pp. 383–406. DOI: https://doi.org/10.1007/978-1-4842-0859-5_13
- [4] Cisco Systems (2023), "Understand the Hot Standby Router Protocol Features and Functionality", available at: <https://www.cisco.com/c/en/us/support/docs/ip/hot-standby-router-protocol-hsrp/9234-hsrpguidetoc.html>
- [5] Cisco Systems, "Gateway Load Balancing Protocol Configuration Guide", available at: https://www.cisco.com/en/US/docs/ios/12_2t/12_2t15/feature/guide/ft_glbp.html
- [6] Hinden, R., and Deering, S. 2010. Virtual Router Redundancy Protocol (VRRP). RFC 5798, available at: <https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc5798>
- [7] Lemeshko, O., Mersni, A., Yeremenko, O., Omowumi, S., Volotka, V., and Al-Dulaimi, A. (2021), "Application Prospects of First Hop Redundancy Protocols for Fault-Tolerant SDN Controllers: A Survey", 2021 IEEE 8th International Conference on Problems of Infocommunications, Science and Technology (PIC S&T), pp. 416–420. DOI: <https://doi.org/10.1109/picst54195.2021.9772141>
- [8] Єременко, О. С., Мерсні, А. (2020), "Підвищення відмовостійкості елементів сучасних інфокомунікаційних мереж із застосуванням протоколів резервування шлюзу за замовчуванням", *Проблеми телекомунікацій*, № 2(27), pp. 68–81. DOI: <https://doi.org/10.30837/pt.2020.2.06>
- [9] Єременко, О. С., Євдокименко, М. О. (2018), "Огляд теоретичних рішень щодо відмовостійкої маршрутизації в телекомунікаційних мережах", *Проблеми телекомунікацій*, № 1(22), pp. 25–42. DOI: <https://doi.org/10.30837/pt.2018.1.02>
- [10] Saud, N., and Mansour, M. (2023), "Performance Evaluation of First Hop Redundancy Protocols in IPv4 and IPv6 Networks", 2023 IEEE 3rd International Maghreb Meeting of the Conference on Sciences and Techniques of Automatic Control and Computer Engineering (MI-STA), pp. 440–445. DOI: <https://doi.org/10.1109/MI-STA57575.2023.10169462>
- [11] Wibowo, F., Yulianto, F., and Nuha, H. (2023), "Performance Comparison Analysis of Virtual Router Redundancy Protocol (VRRP) with Gateway Load Balancing Protocol (GLBP) on a DMVPN Network", 2023 11th International Conference on Information and Communication Technology (ICoICT), pp. 499–504. DOI: <https://doi.org/10.1109/ICoICT58202.2023.10262804>
- [12] Julia, I., Suseno, H., Wardhani, L., Khairani, D., Hulliyah, K., and Muharram, A. (2020), "Performance Evaluation of First Hop Redundancy Protocol (FHRP) on VRRP, HSRP, GLBP with Routing Protocol BGP and EIGRP", 2020 8th International Conference on Cyber and IT Service Management (CITSM), pp. 1–5. DOI: <https://doi.org/10.1109/CITSM50537.2020.9268799>
- [13] Hamied, M. (2022), "Gateway Redundancy Protocols in the Smart Grid", 2022 2nd International Conference on Computing and Information Technology (ICCIT), pp. 186–190. DOI: <https://doi.org/10.1109/ICCIT52419.2022.9711652>
- [14] Harahus, M., Cavojský, M., Bugár, G., & Pleva, M., 2023. Interactive Network Learning: An Assessment of EVE-NG Platform in Educational Settings. *Acta Electrotechnica et Informatica*, 23, pp. 3–9. DOI: <https://doi.org/10.2478/aei-2023-0011>
- [15] Packetswitch (2024), "Containerlab – Creating Network Labs Can't Be Any Easier", available at: <https://www.packetswitch.co.uk/containerlabs-intro/>
- [16] Ansible Community Documentation (2025), "Ansible for Network Automation", available at: <https://docs.ansible.com/ansible/latest/network/index.html>
- [17] MikroTik Documentation (2025), available at: https://wiki.mikrotik.com/Main_Page
- [18] Containerlab (2025), available at: <https://containerlab.dev/>
- [19] Savchenko, R. (2025), "Containerlab configs". Zenodo. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14916309>
- [20] Lemeshko, O., Yeremenko, O., Mersni, A., Yevdokymenko, M., Persikov, M., and Kruhlova, A. (2023), "Analysis of Proactive Models of Fault-Tolerant Routing under Load Balancing and Border Routers Availability" 2023 17th International Conference on the Experience of Designing and Application of CAD Systems (CADSM), 1, pp. 28–31. DOI: <https://doi.org/10.1109/CADSM58174.2023.10076525>

STUDY OF RELIABILITY AND FAULT TOLERANCE MANAGEMENT IN INFORMATION AND COMMUNICATION NETWORKS: MODELING AND TESTING OF DEFAULT GATEWAY REDUNDANCY PROTOCOLS

Oleksandra Yeremenko, Roman Savchenko, Kyrylo Yakovenko, Serhii Shestopalov

Kharkiv National University of Radio Electronics, Nauky Ave., 14, 61166, Kharkiv, Ukraine

The article is devoted to researching reliability and fault tolerance management mechanisms in infocommunication networks, focusing on modeling and testing of gateway redundancy protocols. The work considers the VRRP (Virtual Router Redundancy Protocol) and GLBP (Gateway Load Balancing Protocol) protocols, which ensure continuous network operation in the event of a primary gateway failure. The purpose of the study is to compare these protocols using the virtual environments EVE-NG and Containerlab, as well as to test them on physical and virtual devices. The article analyzes the characteristics and mechanisms of both protocols, the software implementation, and the configuration of the protocols on Cisco devices in emulation environments and tests their effectiveness in the face of gateway failures. The results showed that VRRP provides minimal packet loss and fast switching between master and backup gateways, making it optimal for networks with high requirements for connection continuity. Instead, GLBP provides load balancing between gateways but is accompanied by higher packet loss and longer switching times, which limits its use in critical networks. In particular, testing in virtual environments has shown that when using virtualized links and resources, VRRP delays and packet loss are significantly lower than GLBP. Therefore, testing in virtual environments is useful for preliminary analysis of configurations, although testing on real devices is necessary to determine the protocols' effectiveness accurately. We also consider the possibilities of using GLBP in large networks to provide not only redundancy but also optimize traffic balancing. Based on the results obtained, we formulate suggestions for future research, including optimizing switching times between gateways and developing hybrid solutions that combine the advantages of both protocols, VRRP and GLBP, to improve traffic management and redundancy and create more flexible and fault-tolerant infrastructures.

Keywords: *reliability, fault tolerance, default gateway, VRRP, GLBP, modeling, testing.*